

17 PREŽAGOVANJE DEBEL

Tudi pri prežagovanju debel veljajo nekatera osnovna pravila, ki jih moramo upoštevati. Predvsem so koristna takrat, ko deblo ne leži na ravni podlagi in so zaradi tega prisotne različne napetosti v lesu:

- Pri prežagovanju debla nikoli ne stojimo v liniji prežaganja.



- Stojišče je vedno znotraj upognjenega debla in ne v smeri, kamor lahko udari hlod, ko ga prežagamo.

- Pri delu v strmini stojimo vedno nad deblom.

- Vedno najprej prežagamo stisnjena vlakna in šele potem napeta.



- Stisjenih vlaken ne žagamo predolgo, da ne stisnejo motorne žage.

- Pazimo, da z letvijo oz. verigo ne zadenemo v tla.



- Kjer ne moremo pravilno oceniti, kje so vlakna stisnjena, vstavimo v rez žepni klin.

Ta pravila upoštevamo zaradi lastne varnosti, kakovosti dela in sortimentov ter skrbi za motorno žago. Obenem se lahko izognemo težavam, ki nastopijo, če stisne letev v lesu. V tem primeru si poskušamo pomagati s cepinom ali s klini za podiranje. Če nam še ne uspe rešiti motorne žage iz reza, si lahko pomagamo tudi s traktorjem ali z drugo žago nekoliko stran prežagamo deblo. V skrajni sili lahko odvijemo žago stran od "ujete" letve in problem rešujemo naslednjič, ko smo boljše opremljeni. Nevarnosti naraščajo sorazmerno s povečevanjem napetosti v deblih, ki jih moramo prežagati.

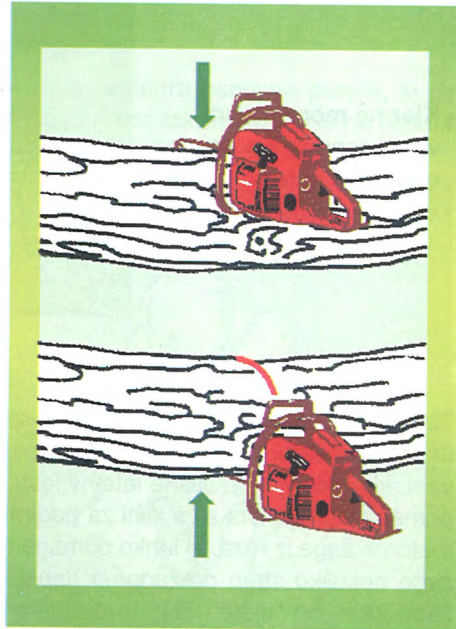
Pri deblih, ki so tanjša od dolžine letve, nastopajo tri najpogostejši situacije:

V deblu ni napetosti

Žagamo lahko od zgoraj navzdol, ves čas s trebušnim delom letve. Pazimo na ovire na tleh.

Vlakna so stisnjena zgoraj (upognjeno deblo)

S trebušnim delom zažagamo najprej stisnjena vlakna in vstavimo žepni klin. Naredimo vbodni rez in žagamo s trebušnim delom letve navzdol in na koncu previdno s hrbtnim toliko časa, dokler vlakna ne popustijo.



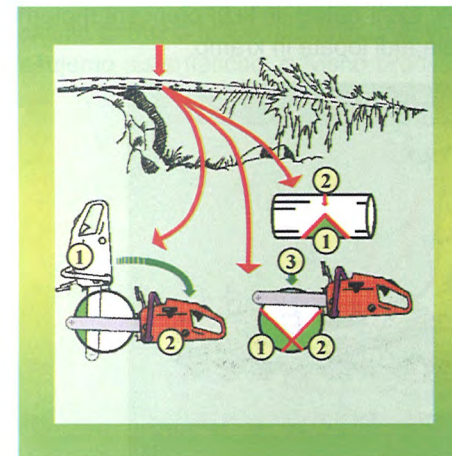
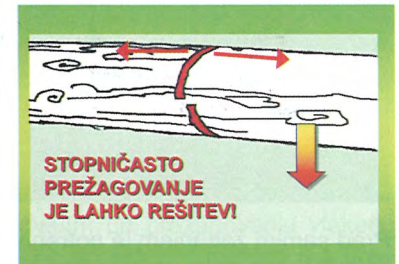
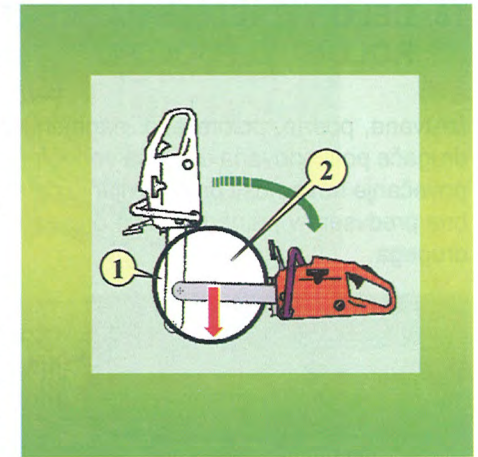
Vlakna so stisnjena spodaj

Najprej s hrbtnim delom prežagamo stisnjena vlakna, nato pa od zgoraj navzdol žagamo tako kot v prvem primeru.



V primerih, ko je deblo debelejše od dolžine letve, najprej na nasprotni strani stojišča deblo stanjšamo in potem postopoma enako kot v opisanih primerih, odvisno od napetosti vlaken.

Če deblo žagamo nepravilno, se lahko zalomi. Temu se lahko izognemo tudi s kombiniranim, nekoliko zamaknjениm – stopničastim rezom. Najprej



prežagamo spodaj stisnjena vlakna, potem pa iz zgornje strani nategnjena, pri čemer ta rez zamaknemo in naredimo "stopnico", kjer se deblo odlomi.

V tem primeru lahko na različne načine prežagamo zelo napeta vlakna v debelu. Stiskanje letve lahko preprečimo tako, da izžagamo trikotnik na mestu najbolj stisnjenih vlaken.